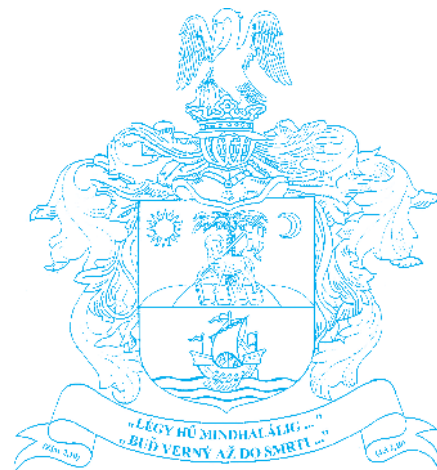

KALVÍNSKE HLASY

ÚRADNÝ ORGÁN
REFORMOVANEJ KREŠŤANSKEJ CIRKVI NA SLOVENSKU

Ročník LXXXVI.

Číslo 9.

Komárno, september 2015

Cena 30 centov

AKO CUDZINKA V BOŽEJ OCHRANE

„Nech ti Hospodin odplatí tvoj skutok a nech ťa hojne odmení Hospodin, Boh Izraela, ku ktorému si prišla, aby si uňho našla útočisko“ (Rút 2,12).

Človek, čítajúci Bibliu, sa do Rútiných príbehov zapája v najtragickejšom bode jej života.

Tri ženy, svokra a jej dve nevesty zostávajú samy bez ochrany, bez hlavy rodiny a mužov, zarábajúcich na chlieb, na cudzom území. Preto sa svokra Naomi rozhodla vrátiť sa ta, odkiaľ spolu so svojím manželom a dvoma synmi vyšla. Na betlehemske územie, do Domu chleba. Jedna z jej neviest, Rúť, sa jej pridrža a rozhodne sa ísť s ňou do úplne cudzej vlasti, aby zostala so svojou svokrou. Rúťino pridržanie sa je veľmi silné. Veď sa len pekne po poriadku pozrime na to, čo všetko berie na seba, keď ide so svojou svokrou Naomi do Betlehema, do úplne cudzej krajiny: Rúť bola pohanská žena, ktorá nepatrila k izraelskému národu, k židovskému ľudu. Jej manžel zomrel, a tak zostala bez ochrancu a chlebdarcu. V Betleheme nemala žiadnych príbuzných. Mohli by sme povedať, že sa rozhodla pre osud, ktorý bol od začiatku odsúdený na neúspech: so svokrou sú úplne odkázané na pomoc. Od Rúť sa môžeme naučiť jej pridržanie sa, vytrvalosť, vernosť, ktoré ju charakterizujú.

Na betlehemskom území bola Rúť považovaná spoločnosťou Izraelitov za cudzinku. To znamenalo, že mohla žiť ako človek, nedisponujúci občianstvom, ktorý žil jedine v Božej ochrane, a potreboval ochrancu. V Izraeli platilo nariadenie, že ľudia ako Rúť mohli paberkovať zo zvyšnej úrody a klasov, aby nehladovali. Izraeliti boli povin-

ní správať sa k nim dobre, mysliac na to, že aj oni boli kedyś cudzincami. Takto hovorí Boží zákon: „...Boh veľký, mocný a hrozný, ktorý neberie ohľad na osobu, a neprijíma úplatok, ale zastáva sirotu i vdovu, miluje cudzinca a dáva mu chlieb a odev. Preto milujte aj cudzinca, lebo aj vy ste boli cudzincami v Egypte“ (5Mojž 10,17b–19).

Na základe Božieho vedenia Rúť ide práve na Boázove pozemky, aby dostala pomoc a poživeň. S Boázovým povolením usilovne paberkuje z klasov, ktoré zostali po žencoch. A to, že Pán Boh naozaj miluje a ochraňuje cudzincov a príšlecov, naznačuje aj to, že Boáz milo a s láskou prijíma Rúť a dovoľuje jej, aby denne išla a paberkovala po žencoch. Boáz jej dáva poživeň, dokonca ju pozýva do ich spoločenstva chleba, aby jedla spolu s nimi. Podelia sa s ňou o svoj chlieb.

A v tomto spoločenstve chleba je zjavná nielen ľudská láska, ale aj láska Božia.

Veď pre cudzinku, pohanku Rúť, je toto najväčším svedectvom, lebo ju učia o samotnom Bohu, podľa ktorého príkazu Boázovci konajú. Rúť prostredníctvom týchto skutkov zažíva, aký je v skutočnosti Boh: On nie je vyberačom osôb, nenecháva bez ochrany tých, ktorí sa k Nemu utiekajú, zázračným spôsobom sa stará o každodenný chlieb a vovádza do spoločenstva.

Všetky Boázove skutky hovoria o Bohu Rúť, ktorá riskovala svoj život a zvolila si neistotu a odkázanosť, ale mohla prežiť, že aj v najbezpečnejšej situácii Boh ochráni toho, kto si Jeho zvolí, a ochranu hľadá v tieni Jeho krídel.

Ildikó Hozák-Magyar

Tibor Sabovik

Obcovanie svätých

Fil 2,5–7

**Božie dielo si ľud váži
príchodom Ježiša Krista,
beznádej je už len hmlistá,
posvätným ľuďom sme sa stali.
Prostredníctvom všeobecnej cirkvi
sme Jeho darov účastníkmi.
Svojmu Bohu česť vzdávajme
bližným svojím verne slúžme,
nech je sväté naše obcovanie
nikdy na to nezabudajme.**

MYŠLIENKY

O PREZIERAVEJ MÚDROSTI

„A svojim učeníkom povedal: Bol bohatý človek, ktorý mal správca majetku. Toho obžalovali, že mu rozhadzuje majetok. Zavolať si ho a povedal mu: Čo to o tebe počívam? Vyďaj počet zo svojho šafárenia, lebo už nemôžeš byť ďalej správcom. Správca si povedal: Čo budem robiť, keď ma pán zbavuje správcovstva? Kopať nevládzem, žobrať sa hanbím. Viem, čo urobím, aby ma prijali do svojich domov, keď stratím správcovstvo. Po jednom k sebe volal dlžníkov svojho pána. Prvého sa spýtal: Koľko dlhuješ môjmu pánovi? Ten odpovedal: Sto batov oleja. Povedal mu: Vezmi si svoj úpis, sadni si a rýchlo napíš päťdesiat. Potom sa opýtal iného: A ty koľko dlhuješ? Odpovedal: Sto kórov pšenice. Tomu povedal: Tu máš svoj dlžobný úpis a napíš osemdesiat. Pán pochválil nepoctivého správca, že si počínal prezieravo. Ved' synovia tohto sveta sú voči seberovným prezieravejší než synovia svetla“ (Lk 16,1–8). Máme pred sebou podozriivo bohatého muža a ten má podozrivého správca majetku, povedané moderne: manažéra. Keby ten manažér bol nakoniec aspoň pokarhaný a potrestaný, keby sa pre všetkých stal odstrašujúcim príkladom – to by nám potom tento príbeh dával zmysel a mal by logiku aspoň po morálnej-etickkej stránke. Ale nie! Naopak. On je nám tu daný ako vzor v tom, ako chytrácky a šikovne vie podvádzat'.

Nie celkom dobre rozumieme, čo ten správca vlastne urobil, že si tým v očiach svojho pána pomohol. Pozrime sa teda na také tri možné výklady, riešenia tohto podobenstva.

Prvé riešenie by sme mohli nazvať ako existencialistické. Jeho pointa je asi taká-

to: podobenstvo zobrazuje človeka, ktorý sa ocitol vo vážnej kríze, v hraničnej situácii, v ktorej musí rýchlo jednat', nejakú sa v nej zachovať a nejakú si v nej aj pomôcť. Manažér má bezprostredne pred očami svoj „vyhadzov“. Je náhle vytrhnutý zo svojho zabehnutého spôsobu života. Zo všetkého, čo pre neho život znamenal. A zrazu je voči budúcnosti bezradný. Má pocit, že už dávno nič iné robiť nevie, takže ani žiadnu budúcnosť nemá. Podnikne preto kroky, ktoré z ľudského hľadiska dávajú zmysel, a ktorými si budúcnosť predsa len zaistí: dopúšťa sa podvodu!

Aktualizácia podobenstva je asi v tomto: každý sa skôr či neskôr ocitne tvárou v tvár smrti – ako totálnej kríze, ktorá i nás celkom určite vytrhne zo zabehnutého spôsobu života. A my budeme takisto nútení podniknúť niečo, čo by tvárou v tvár tomuto poslednému „vyhadzovu“ dávalo zmysel. Ináč povedané: každý z nás sa nejakým spôsobom bude musieť vyrovnat' so svojou budúcnosťou, resp. so svojím koncom, so svojou smrťou. Nie je to teda celkom bez významu, že

Pred tvárou Hospodina

Môj Bože, daj mi srdce, čo by Ti ďakovalo, pozdvihni moje srdce k sebe a k svojmu trónu. Daj, aby nežilo v nízkom umáraní a hnevivosti sveta. Daj, aby ho nezrážali časné starosti, ani nepokoj, ani úzkosť, ani nedôvera. Ale celkom ho pripútaj k svojej láske. Daj mi oči, aby som videl Tvoju lásku vo všetkom a Tvoju milosť všade vôkol seba. Daj mi krídla lásky, aby som sa mohol povzniesť k Tebe a privinúť sa k Tebe, vzývať Ťa a zvelebovať Ťa viac a viac, kým nebudem pripravený vojsť do radosti Tvojej večnej lásky, aby som na veľky miloval a oslavoval Tvoju milosť.
Amen. E. B. Pusey

správca robí kroky, ktoré v podstate spochybujú v akomsi nadväzovaní vzťahov, v získavaní si priateľov. Keď už má stratiť všetko, svoju existenciu, potom si ešte aspoň získa priazeň druhých ľudí, ktorí by mu mohli neskôr pomôcť a odplatiť sa mu za jeho „láskavosť“, ktorú im teraz preukazuje. V prenesenom význame ide teda o získanie si priateľstva niekoho, kto je silnejší než smrť, i keď za predpokladu, ktorému celkom nerozumieme, a ktorý nás skôr rozhorčuje. Bratia a sestry, silnejší ako smrť, je len Pán Boh sám! Podľa takéhoto výkladu ide teda o získanie si priateľstva Pána Boha. Inak povedané: mať Pána Boha na svojej strane. Získať si Jeho priazeň. Máš Pána Boha na svojej strane? Môžeš na konci počítať s Jeho priazňou? Budeš sa na Pána Boha vedieť spoľahnúť, keď sa ocitneš v kríze, v hraničnej situácii, možno tvárou v tvár smrti? Toto je teda existencialistický prístup k dnešnému podobenstvu.

Jestvuje však aj iný, ktorý pracuje s viacerými postavami v podobenstve, nielen so správcom: pán, ktorému všetko patrí, je Boh, správca – to sme my. Každý z nás. To znamená: podľa biblického pohľadu všetko, čo tu na zemi máme, čím disponujeme, to všetko je nám iba zverené, aby sme s tým zodpovedne hospodárili. Je to napokon aj v zhode so zbožnou predstavou, že majetok je Boží dar a požehnanie od Boha. A podľa toho sa k nemu človek má správať, vážiť si ho a hospodáriť s ním zodpovedne. Zhromažďovať ho, a nie ho ľahkomyselne rozhadzovať, akoby si ho ani nevážil. To znamená: byť dobrým hospodárom zvereného majetku. Podobenstvo o nemilosti (Pokračovanie na str. 3)

(Dokončenie zo str. 3)

srdnom služobníkovi napríklad priamo začína tým, že pán požaduje účet z toho, ako sme tu na zemi so svojim životom hospodárili. V podobenstve o zlých vinohradníkoch pán na začiatku zveruje majetok a na konci požaduje výsledky. Z týchto obrazov sa dá ľahko odvodiť, že všetko, čo máme a o čom rozhodujeme, nie je naše. Naopak! Patrí to Bohu a my sa za nakladanie s tým všetkým raz budeme Bohu aj zodpovedať.

Na scéne sa však objavuje ďalší prvok: obvinenie, že sme hospodárili zle. Správca ani nespochybňuje oprávnenosť takéhoto obvinenia. Sme hriešni ľudia a samozrejme neurobili sme všetko tak, ako sme mohli. Vždy sa dalo viac aj lepšie. Veľa sme toho v živote premárnili. Mnoho nám toho uniklo pomedzi prsty. Ani to však nie je na tomto výklade prekvapujúce. Teraz však služobník z tohto podobenstva na chvíľku prepadá panike. A potom sa rozhodne konať – úplne inak než doteraz. Keď už to pred Pánom Bohom, na Božom súde tak či tak prehrá, rozhodne sa získať si aspoň ľudí. Získať si ich priateľstvo, zahladať alebo aspoň zmenšiť ich dlhy, ktoré by od nich pán mohol vymáhať. Podľa nášho najlepšieho presvedčenia teraz už tento manažér skutočne jedná proti svojmu pánovi. Pokiaľ ho už predtým ohovorili, že rozhadzuje a nehospodári ekonomicky, efektívne, či transparentne, tak teraz celkom evidentne rozhadzuje majetok svojho pána. Prekvapujúce je to, že práve teraz je Pán Boh spokojný. Práve toto je totiž predstava, ako sa má s jeho majetkom zaobchádzať. Bratia a sestry, existuje taká zbožná predstava, že zverený majetok máme hromadiť na Božiu slávu. Podľa tejto predstavy, čím viac majetku človek má, tým väčší dôkaz Božieho požehnanie ako aj ľudskej zodpovednosti daného človeka to je. Na základe takejto predstavy bezbožníci a neveriaci môžu s obdivom hľadiť na Božiu slávu, ktorá sa premietla do materiálneho bohatstva a zabezpečnosti zbožných ľudí. Toto je neraz predstava amerického kresťanstva. Má to však jednu slabú stránku: aj medzi neveriacimi ľuďmi nájdeme dnes mnohých majetných ľudí. Koho slávu potom dosvedčujú oni? Podľa druhého možného výkladu je však Pán Boh spokojný práve vtedy, keď sa o majetok vieme podeliť s druhými. Keď ho nezhrmaďujeme a nekopíme len pre seba, aby sme tak dosvedčovali Jeho slávu a požehnanie pri nás. Veď ani On tento svet a vesmír nestvoril len pre seba, ale podelil sa oň s nami. A práve toto Pána Boha oslavuje.

O PREZIERAVEJ MÚDROSTI

Tento princíp preto máme napodobňovať aj my. Práve vtedy je Boh oslávený, keď sa o majetok, schopnosti, obdarovania a charizmy, ktoré nám Pán Boh prepožičal, a ktoré sú teda Jeho vlastníctvom, vieme podeliť s inými a vieme ich nezištne rozdávať tým, ktorí to potrebujú. Práve vtedy je Pán Boh spokojný, keď sa s Jeho vlastníctvom a majetkom nešetří, ale keď sa rozdáva a úžitok z neho majú čím viacerí.

Aký vzťah k svojmu majetku máš ty? Vnímaš ho ako Boží dar, ktorý ti bol daný, prenajatý alebo je to pre teba iba výsledok tvojej driny či šikovnosti? Dokážeš sa oň podeliť? To je teda druhá možnosť, ako sa dá tomuto podobenstvu rozumieť. Možnosť, ktorá sa sústreďuje na majetok, resp. na nakladanie s ním.

Je tu však ešte aj tretí možný prístup, a síce hľadiť na toto podobenstvo cez dlhy. Dlužníci sú pánovi dlžní, lebo u neho majú dlh. Správca sa chová veľmi trufalo, pretože odpúšťa dlhy, ktoré nie sú jeho, ale voči jeho pánovi. Čo má čo on odpúšťať z cudzieho?! – mohli by sme

ji, preto aspoň začne odpúšťať hriechy a viny druhým. Je to skoro tak, ako keby predával odpustky, pretože odpúšťa takpovediac z cudzieho. Farizeji a zbožní v dobe Pána Ježiša sa pri počutí týchto slov mohli právom búriť. Veď správca môže odpustiť len to, čím sa niekto previnil proti nemu. Nie je však v našej kompetencii odpúšťať to, keď sa niekto previnil voči Bohu. To je predsa iba medzi tým človekom a Bohom. Pokiaľ pri majetku existuje konzervatívna zbožná predstava, ako ho asi máme hromadiť na Božiu slávu, potom pokiaľ ide o hriechy – existuje ešte silnejšia predstava, že zbožný kresťan takéto hriechy nesmie odpúšťať, ale naopak – má ich verejne odsudzovať a pranierovať – akoby zhromažďovať dlžobné úpisy, prinášať dôkazy, odsudzovať a dať to previnilcom pocítiť najlepšie aj s úrokmí. Veď si to napokon aj zaslúžili! Veď keby im bolo odpustené, potom stratí zmysel to, že my sme zbožní, nič sme nevykonali, a predsa tak nám ako aj tým lotrom je nakoniec rovnako odpustené.

sa pokojne opýtať. Dokonca aj na začiatku, keď bol ohovorený, šlo svojím spôsobom o dlhy. Bol obvinený, že dlhuje dobrý hospodársky výsledok, že v jeho pokladni chýbajú peniaze, ktoré tam mohli a mali byť.

Pokiaľ je reč o dlhoch, potom všetko okamžite dostane nové zafarbenie, pretože dlh je v aramejčine metaforou pre hriech. Odpisovať dlhy teda neznamená nič iné ako odpúšťať hriechy. Vtedy bolo takéto vyjadrovanie bežné, preto sa aj v modlitbe Pánovej v origináli hovorí: Odpusť nám naše dlhy, ako sme aj my odpustili svojim dlžníkom!

Správca – teda my – prepadá panike, že na poslednom súde tak či tak neobsto-

Podobenstvo Pána Ježiša stavia aj takúto zbožnú morálku osobne a hovorí: samozrejme, že dlžobné úpisy patria Pánu Bohu. Tak je to aj spravodlivé. No Pán Boh je zároveň najspokojnejší práve vtedy, keď sa z nich odpisuje a keď sa odpúšťajú.

Veď práve toto je najlepší spôsob, ako hospodáriť s Božou milosťou a evanjeliovou dobrou správou o Božom odpustení. Na základe toho meníme i my svoje vzťahy k druhým, nie na základe prísnej, spravodlivej a tak povediac zbožnej morálky, ale na základe každodenného odpúšťania. Veď práve to je cesta, ktorá sa Bohu páči, a ktorá mu robí radosť.

Dušan Brna

Viera je dar Boží, vyznávame v nej Trojjediného Boha, Otca, Syna a Ducha Svätého. Viera žije vyznaním, pravdou a láskou k Bohu. Viera má začiatok a cieľ, ktorým je Boh, Stvoriteľ, Spasiteľ a Posvätiťel'. Bez viery nie je možné páčiť sa Bohu!

Kalvín si dáva prácu, aby nás uistil a usmernil k tomu, čo má našu vieru upevniť, utvrdiť. To vysvetľuje vyznanie viery:

„Ako Kristus nám bol od Otca učinенý múdrosťou, vykúpením, životom, spravodlivosťou a posvätením. Málo záleží na tom, kto je alebo sú pôvodcovia tohto súhrnu viery. Neobsahuje žiadne ľudské učenie, ale je naopak zostavené s celkom istých svedectiev Písma. Aby sme neuviedli nikoho do zmätku tým, že vyznávame vieru v Otca, Syna i Ducha Svätého, musíme to najskôr vysvetliť.“

Kalvín tu podčiarkuje, že nijako neuctievame troch bohov. Sektári nám napríklad povedia, že Boh nie je Trojjediný. Kalvínov dôraz je tu značný: „Písmo a sama zbožná skúsenosť nám ukazujú v pravekej jednoduchej Božej podstate Otca, Jeho Syna a Jeho Ducha. Naša chápanosť nemôže jednoducho poňat' Otca bez toho, že zároveň v ňom poznáva Syna, ktorý zobrazuje živý obraz Otca i Ducha, v ňom sa prejavuje otcova moc a sila.“

Vo Vzdelaní vo viere nám Kalvín odporúča plne a celým srdcom sa upnúť k jednému jedinému Bohu, vidieť Otca so Synom a s Jeho Duchom súčasne. Ak vyznávame Otca, v tom i Syna a tiež Ducha. Večnú jednotu Boha a Jeho trojjedinú moc.

„Verím v Boha Otca všemohúceho, Stvoriteľa neba i zeme.“ Tu – ako dozráva Kalvín – poznávame to, aký je náš Boh. On je všemohúci, je Stvoriteľ! V neho veríme, nesmieme mať iných bohov, ale len Stvoriteľa. On nás zveľadňuje a spája v Boží ľud. „Spravuje všetko svojou prozreteľnosťou, vládne mu svojou vôľou a riadi ho svojou silou a mocou.“

„Verím v Pána Ježiša Krista, Syna Jeho jediného, Pána nášho.“

V kalvínskej viere je Kristus predmetom našej viery vo večný život. „Porodil syna a dáš mu meno Ježiš, lebo on zachráni svoj ľud z jeho hriechov“ (Mt 1,21). Kristus je zase vyznačením Jeho plného pomazania, zmocnenia Duchom Svätým.

VZDELANIE VO VIERE (XX.)

Vyznanie viery – v nej Trojjediného Boha

Je kráľom nad mocnosťami, obetuje sa, prihovára sa za nás. „Je naším Pánom nelen vo svojom božstve, ktoré mal od každej večnosti spoločne s Otcom, ale i v tom svojom tele, v ktorom sa nám zjavil.“

„Ktorý sa počal z Ducha Svätého, narodil sa z Márie panny.“ Je zaujímavé, ako Ján Kalvín vo Vzdelaní vo viere vykladá tieto slová: „Máme tu povedané, ako sa stal Syn Boží Ježišom, to je Spasiteľom a Kristom, pomazaným Kráľom. Obliekol naše telo, aby ako Syn človeka nás učinil spolu zo sebou synmi Božími. Narodil sa z Márie panny, aby sme v ňom poznali pravého syna Abrahámovho a Dávidovho, ktorý bol prisľúbený v Zákone i v Prorokoch, i pravého človeka vo všetkom nám podobného okrem hriechu.“ Naša viera tu prijíma predivné poznanie, ktoré sa nám dostáva jedine z Božej lásky.

„Trpel pod Pontským Pilátom, ukrižovaný umrel a pochovaný bol; zostúpil do pekiel.“ Sme vykúpení skutočnosťou Kristovej obete, ktorú sprevádzalo neopísateľné utrpenie. Niekedy sú medzi ľuďmi otázky, prečo musel Kristus trpieť. Nedať sa inak? Kalvín nám to vysvetľuje:

„Pretože Boh bol popudený k hnevu ľudskou neposlušnosťou, Kristus ju zmazal svojou poslušnosťou. Vydal sa Otcovi poslušne až na smrť. Obeťoval sa Otcovi ako obeť, aby sa Božia spravodlivosť upokojila raz navždy, aby všetci veriaci boli posvätení a večné zadosť učinenie bolo úplné. Nič v tomto vykúpení nie je bez tajomstva. Zomrel, aby premohol a pohltil svojou smrťou smrť.“

Vyznávame, že zostúpil do pekiel. Tu píše Kalvín o Božom súde, ktorý tak Kristus podstúpil. Otec sa naňho nerozhneval, ale Kristus pocítil Božiu pomstu až do tej miery, že volal: „Bože môj, prečo si ma opustil?“

„V tretí deň vstal z mŕtvych, vstúpil na nebesá, sedí po pravici Boha Otca všemo-

húceho; odtiaľ príde súdiť živých i mŕtvych.“ Kristus dokonale premohol smrť! Kalvín udáva, že jeho vzkriesenie je pravda, podstata a základ pre naše budúce vzkriesenie. Svojím vstúpením na nebesá nám On otvára vstup do neba. „Lebo Kristus vstúpil do neba v našom tele – akoby v našom mene.“ Nie je s nami prítomný telesne, ale prisľúbil nám prítomnosť (Mt 28, 20). On raz viditeľne zostúpi v moci a v sláve. On je sudca, ale On je i Spasiteľ.

„Verím v Ducha Svätého, svätú cirkev všeobecnú, spoločenstvo svätých, hriechov odpustenie, tela z mŕtvych vzkriesenie a život večný. Amen.“

Vyznávame tu pôsobenie Krista v našich životoch, aby sme dosiahli spásu. Kalvín opisuje Ducha Svätého účinne pracujúcim pojmom: Svetlo, Plameň. Vyznáva-

me vieru v cirkev, v ľud Boží. Kristus je vodca a vládca cirkvi. „Nie sú dve alebo tri cirkvi, ale všetci Boží vyvolení sú zjednotení a spojení v Kristovi.“ Cirkev je spoločenstvom svätých, ktoré sa prejavuje v dôveryhodnom presvedčení o príslušnosti v jej tele. Kalvín ďalej uvádza, že odpustenie hriechov je cesta, ktorou sa blížime k Bohu. Naše hriechy sú odpustené jedine pre Kristove zásluhy. „Hriechy nemôžu byť odpustené nikde inde ani iným prostriedkom, ani pri iných ľuďoch, pretože mimo cirkvi a mimo obecnstva svätých nie je spása.“ Kalvín v stati o vzkriesení biblicky napísal, že vzkriesení budú dobrí i zlí. Ktorí zomreli, budú povolaní z prachu, pre žijúcich nastane v tom dni a v tej hodine náhla premena. Pravá a úplná dokonalosť života, nerozlučná spojitosť s Pánom. Zlí, ktorí nehľadali Boha, budú vydaní nesmrteľnej smrti, neprestajnej temnote a páľave Božieho súdu.

Vyznanie viery máme na dosah, nesme ho v srdci a žíme ho. Platí a prichádza všetko, čo je jeho obsahom. Zvlášť v tejto dobe malovernosti, sebeckta, individualizmu, mamony, tmárstva neváhajte veriť a vyznávať.

Juraj Gajdošoci

Útočník oblečený do pekného plášt'a

Jedným z potešujúcich bodov v živote kresťana, ktorý ho posilňuje a dáva mu nádej v slabostiach, je skutočnosť, že dokáže o Bohu vo viere a oduševnene povedať: „*Veď Ty si mi utvoril ľadviny, v matkinom živote si ma utkal*“ (Žalm 139,13). A na to nezabúda ani pri formovaní obrazu o sebe. A navyše, na samom začiatku prvej knihy Biblie je napísané, že „*Boh stvoril človeka na svoj obraz; na Boží obraz ho stvoril. Stvoril ich ako muža a ženu*“ (1Mojz 1,27). Jednoznačne možno vyvodit' dôsledok, že to, či niekto uzrel svetlo sveta ako chlapček či dievčatko, je tiež Božia vôľa. A nie náhodou nachádzame v Biblii viac ako 800-krát slovo „muž“ a viac ako 550-krát slovo „žena“, veď v takejto Božej kvalifikácii nám náš nebeský Otec zveruje úlohy.

Asi väčšine z nás po odznení slova „revolúcia“ napadnú zbrane. Také zbrane, ktorými je možné ohroziť telesné zdravie iného človeka, a k tomuto obrazu sa nie raz druží pohľad na krv. Tento fakt nie je prekvapujúci, veď mnohí sa ešte pamätajú na takéto hrôzy svetovej vojny, alebo sme sa do nich mohli vžiť prostredníctvom informácií a výpovedí našich blízkych či známych. Väčšinou k takýmto revolúciám viedli túžby jednotlivých národov po slobode. Aj dnes žijeme v takejto revolučnej situácii, aj naším heslom je sloboda, len zbrane sú iné...

Táto revolúcia si nevyžaduje krv, nemá politický ani vojenský charakter, ale znamená veľké hrozby: útočí na roly najmenších ohniviek v reťazi ľudského kultúrneho prostredia, na rodinnú jednotu, užívajúcu si súdržnú silu lásky, a roly, ktoré v nej boli zdedené, prípadne patriace k poriadku stvoreného sveta. Dotýka sa zdrojov pravej podstaty života: toto je sexuálna revolúcia.

Heslom je sloboda, ale v úplne inom zmysle: človek, ži si podľa svojich vášní (v každej oblasti svojho života)! Objavil sa nový pojem: gender.

Je to slovo prevzaté z angličtiny, ktoré predtým v danom jazyku slúžilo na vyjadrenie gramatického rodu. Dnes je internacionálne (nie je možné ho preložiť do slovenčiny) slúži na určenie spoločenského ro-

du – zároveň charakterizuje rovnakú hodnotu každej sexuálnej orientácie. Toto slovo je známe najmä vo svete politiky, veď na základe rozhodnutí EÚ a OSN sa stalo základom politickej stratégie niektorých štátov. Takto ním chcú zameniť slovo sex (pohlavná odlišnosť medzi mužom a ženou), veď podľa názoru stúpencom tejto ideológie sa človek nerodí ako muž či žena, len spoločnosť ho robí mužom alebo ženou.

Na západ od nás sa deti v čoraz viacerých škôlkach musia týždeň čo týždeň – na striedačku – hrať s autičkami či bábikami, aby takto zís-

Ale ako veľmi je to všetko vzdialené od toho, ako by mal kresťan hľadieť na seba, ako na dokonalé stvorenie milujúceho a starostlivého nebeského Otca!

Nezabúdajme teda na upozornenie apoštola: „*Buďte triezvi, bdejte! Váš protivník, diabol, obchádza ako revúci lev a hľadá, koho by zožral. Vzoprite sa mu pevní vo viere, vedomí si toho, že také isté utrpenia doliehajú na spoločenstvo vašich bratov vo svete*“ (1Pt 5,8–9).

Vybojujme teda boje, ktoré nám boli zverené, so zbraňami viery a lásky, poznajúc Božie nariadenia, a na kresťanské hodnoty nezabú-

kali možnosť výberu, ktorý ich čaká neskôr v živote, či by chceli byť mužmi alebo ženami. A zbrane sú nebezpečné, lebo úplne nebadane oparadú naše dni: rôzne masovokomunikačné prostriedky a zoštatnenie vzdelávania.

Ak si veriaci môžeš o sebe povedať:

mám v Bohu pokoj (Rím 5,1).
som Bohom prijatý (Ef 1).
som Božie dieťa (Jn 1,12).
som chrámom Ducha svätého (1Kor 3,16).
mám prístup k Božej múdrosti (Jk 1,5).
Boh mi pomáha (Žid 4,15).
som zmierený s Bohom (Rím 5,11).
nie som zatratený (Rím 8,1).
som ospravedlnený (Rím 5,1).
mám jeho spravodlivosť (Rím 5,19; 2Kor 5,21).

dajúc: „*A nieta tvora, čo by bol preň neviditeľný. Všetko je obnažené a odkryté pred očami toho, ktorému sa budeme zodpovedať*“ (Žid 4,13).

Klaudia Takács

som jeho vyslancom (2Kor 5,20).
všetko mi je odpustené (Kol 1,14).
Boh naplňa všetky moje potreby (Fil 4,19).
som milovaný nežnou láskou (Jer 31,3).
som Kristovou vôňou pre Boha (2Kor 2,15).
som chrámom Božím (2Kor 3,16).
som nepoškrvený a bez úhony (Kol 1,22).

„To je moje prikázanie, aby ste sa milovali navzájom tak, ako som vás miloval ja. Nikto nemá väčšej lásky ako ten, čo svoj život kladie za svojich priateľov. Vy ste moji priatelia, ak robíte, čo vám prikazujem. Už vás nenazývam sluhami, pretože sluha nevie, čo robí jeho pán. Nazval som vás priateľmi, pretože som vám oznámil všetko, čo som počul od svojho Otca“ (Jn 15,12–15).

Mať nasmerované k priateľom

V Jk 2,23 je napísané toto: „Tak sa splnilo Písmo, ktoré hovorí: Abrahám uveril Bohu a to sa mu počítalo za spravodlivosť. A bol nazvaný Božím priateľom.“ Abrahám má meno, je Boží priateľ. Uveril, chytil Boha za slovo a bol nazvaný „Božím priateľom“.

To nám dáva trochu svetla. Máme priateľov, možno je to taká malá lúka,

ľovi alebo priateľoch, ako o konkrétnych osobách, ale hovoriť aj o Bohu ako o priateľovi. Iste je dobré budovať priateľstvo s Bohom, ale práve tí pozemskí priatelia nám vedia pomôcť v tom, ako sa to robí s Bohom.

Ježiš hovorí toto: „Nieкто z vás má priateľa. Pôjde k nemu o polnoci a povie mu: Priateľ, požičaj mi tri chleby, lebo prišiel ku mne priateľ z cesty a nemám ho čím ponúknuť“ (Lk 11,5–6). O polnoci si môže priateľ dovoliť ísť k svojmu priateľovi a to len vďaka priateľstvu.

Môže tvoj priateľ zazvoniť o polnoci pri tvojich dverách? Môže ti poslať sms, zavolať ti?

Priateľ to má dovolené, on to môže. Priateľstvo je o tom, že priateľ sa postará o potrebu (hlad, núdzu, únavu...) toho druhého. Priateľ sýti, živí priateľa. Dáva mu lásku, čas, približuje sa k nemu.

Tak ako je to napísané v knihe Malý princ: „Deň čo deň si tú stoličku posunie bližšie a načíva mu.“ Vie, že je hladný. Akú máš potrebu? Vie, že je v núdzi a už koná, ide. Prekoná cestu, je polnoc, neistota, tma, ale ide. Právě priateľstvo má dve dôležité vlastnosti: je radostné a vládne v ňom sloboda. Má v ňom miesto tretí.

Sme priatelia, ale medzi nás môže prísť ďalší. Ježiš hovorí o takomto priateľstve.

Ján Semjan

„Priateľ preukazuje lásku v každom čase, v čase súženia sa z neho rodí brat“ (Prís 17,17).

Byť priateľmi nie je ľahké. Priateľ nespadne z neba a nepovie: *Dobrý večer! Ja som tvojim priateľom.*

Biblia nám hovorí o priateľstve veľmi, veľmi často. Napr.: „Priateľ preukazuje lásku v každom čase, v čase súženia sa z neho rodí brat“ (Prís 17,17). Vtedy, keď je súženie, je ešte bližšie, alebo ako keby robil ešte krok – je z neho brat.

Cieľom tejto témy je: mať nasmerované k priateľom. Tešiť sa, že mám priateľov, ale byť tiež aktívny. Priateľstvo môžem mať, tvoriť ho. To je o raste. Je to dynamizmus. Vďaka priateľovi sme zrelšími ľuďmi, priateľ nám pomáha zrieť. Je nám oporou. Keď sme priateľmi, aj vďaka nám ten druhý rastie.

Možno, ste mali v živote skúsenosť, že ste mali priateľa, ktorý vás nechal. Priateľ, ktorý odišiel. Možno sa z neho stal niekto vzdialený, alebo možno nepriateľ. Postavil sa zrazu proti vám. To veľmi bolí. Verného priateľa nemožno kúpiť. Hodnota jeho vernosti sa nedá vyvážiť ničím. Predstavte si, Božie slovo hovorí, že verný priateľ je vlastne liek.

ale na tej veľkej lúke nás Boh nazval priateľmi. Boh chce byť mojím priateľom a ja môžem byť priateľom Boha. Keď Ho chytím za slovo, Boh mi povie: *Si Boží priateľ.* Hovoriť o priateľstve znamená hovoriť o našom priate-

Olga Szélesová

Jesenná modlitbička

*Drahý náš Otecko v nebičku!
Ďakujem za dažďa slzičku!
To slzy radosti z neba,
že nám dal zemiáčkov, chleba.*

*Na Tvoju slávu v jabloni
zlatučké jablčko zazvoní.*

*Za modré slivky jesene
ďakujeme. Na džem sú zmenené.*

*Za sladkú lásku v kompótoch,
za ocka, mamku, za oboch.
Ďakujú v jeseni Tvoje deti.
Nech náš hlas ku Tebe letí.*

„Za všetko ustavične vzdávajte vďaky Bohu a Otcovi v mene nášho Pána Ježiša Krista“ (Ef 5,20).

Prišli sme o Ježišu Slovo Tvoje počúvať zas – to sú úvodné slová piesne, ktorou sme začali služby Božie 5. júla, kedy sme si pripomenuli rok výročia.

6. júla uplynulo 600 rokov od upálenia majstra Jána Husa. Za orgánom sedel, tak ako každé bohoslužby v našom chráme od roku 1990, náš drahý jubilant brat **Juraj Kačmár**, ktorý sa 3. júla dožil požehnaného veku 90 rokov.

Za tých šesťsto rokov prešlo ľudstvo obrovským vývojom, množstvom vojen, tragédií, zápasov, úspechov, neúspechov. Vieme si predstaviť, ako sa počas jedného ľudského života mení tvár človeka, ako sa zmenila príroda, ako sa menia mestá a obce, dopravné prostriedky, ale naša myseľ nie je schopná predstavy, ktorá presahuje stovky generácií späť. Všetko sa zmenilo. Jediné čo ostalo, je Slovo Božie. Vtedy aj teraz hľadáme pravdy na tom istom mieste u toho istého Učiteľa a Radcu nášho Trojediného Boha.

„Mladíci sa unavia a ustanú, mladenci sa potkávajú na každom kroku. Tí však, čo očakávajú Hospodina, dostávajú novú silu, ako orly stúpajú na krídlach, budú utekať a neustanú, pôjdu a nevyčerpajú sa“ (Iz 40,30–31).

Zakarpatsko – ďalšia zásielka je v celi

Členovia našej cirkvi započuli žiadosť o pomoc a v uplynulých mesiacoch zhromaždili značné finančné dary na výpomoc svojich bratov a sestier žijúcich v Zakarpatsku. Z doteraz odovzdaných darov sa financovalo rozdávanie potravinových balíčkov, stravovanie v letných táboroch pre deti a vývarovne – výdajne teplej stravy. 11. augusta 2015 sme podporili program zakúpenia palivového dreva pre odkázaných.

V tento deň sme sa v Dercene, v kancelárii beregského seniora stretli so zástupcami zakarpatskej cirkvi. Našu cirkev zastupovali riaditeľka Ústredia diakónie **Henrieta Ibos**, hlavný synodný radca **Sándor Molnár**, užský senior **Viktor Kraus**, duchovný reformovaného cirkevného zboru v Košiciach **Jaroslav Széles** aj s manželkou a zástupca biskupa našej cirkvi, **Róbert Géresi**. Zo strany domácich sa na stretnutí zúčastnili beregský senior **Miklós Zsukovszky**, užský senior **Attila Balogh**, ugočský senior **Attila Hunyadi** a generálny kurátor **Béla Nagy**.

Jubilejná nedeľa v Lastomíre

Týmito slovami pozdravila nášho brata kantora pri jeho krásnom výročí narodenia farárka nášho reformovaného zboru sestra **Mária Meňkyová**. Poďakovala mu v mene lastomírskeho zboru a to nielen za službu kantora pri bohoslužbách v Lastomíre a Slavkovciach, ale aj za jeho neodmysliteľnú účasť na modlitebných večeroch, pri posledných rozlúčkach s našimi drahými zosnulými, pri všetkých akciách konaných v našom zbere a tiež michalovskom senioráte. Vo svojom mene mu poďakovala za jeho optimizmus a pozitívne zmysľanie, ktoré jej bolo počas pätnástich rokov služby v našom cirkevnom zbere častokrát veľkou oporou a povzbudením v jej práci.

Spolu s bratom kurátorom **Milanom Lukáčom** mu odovzdali kyticu vďaky a dar od nášho zboru.

Spevokol nášho reformovaného zboru mu na jeho počesť zaspieval dve piesne: *Tvoj kríž* a *Svojmu Bohu*. Sestra **Bibiana Hudáková** predniesla báseň *Pane mám kedy*.

Brat Kačmár sa úprimne poďakoval za našu gratuláciu. Na tú svoju deväťdesiatku reagoval desiatym veršom z deväťdesiateho žalmu: „Počet našich rokov býva sedemdesiat, pri väčšej sile aj

osemdesiat“. Preto i on každý deň navyše považuje za milosť od nášho Pána. Ďakuje, že mu dáva silu, aby z lásky k nášmu Hospodinovi slúžil k Jeho sláve.

Poobzeral sa po nás s dojatím a povedal, že nás má všetkých rád. Kým mu dá Boh sily, bude v svojej kantorskej službe z vďaky pokračovať. My sme skoro všetci boli jeho žiakmi. Učil dedov, otcov aj vnukov. Boli sme dojatí. Všetci sme si uvedomili, akým je požehnaním pre nás a pre náš zbor, náš brat kantor. Ďakujeme Bohu za jeho život a jeho vieru, ktorá mu dáva silu nám ostatným byť vzorom aj posilnením v našej viere.

Dva životy v dvoch tak vzdialených dobách. Každý naplnený svojim poslaním.

„Spievať chcem Hospodinovi, kým žijem, ospevovať chcem svojho Boha, kým tu budem. Kiež mu je príjemná moja pieseň! Budem sa radovať v Hospodinovi“ (Žalm 104,33–34).

Hľadaj pravdu, počúvaj pravdu, uč sa pravde, miluj pravdu, bráň pravdu až do smrti, pretože pravda ťa vyslobodí. Soli Deo gloria! Bohu buď za to vďaka!

Eudmila Vahovičová

rátu v hodnote 10 650 eur a 29 rodín z ugočského seniorátu v hodnote 6000 eur. Uvedené milodary prevzali seniori príslušných seniorátov.

Naši zakarpatskí bratia potvrdili, že všetky súvisiace účtovné doklady programu zakúpenia palivového dreva budú (ako pri predchádzajúcich projektoch), odovzdané Ústrediu diakónie našej cirkvi. Spolu s terajšou čiastkou sme pre Zakarpatsko odovzdali 46 525 eur humanitárnej pomoci.

Počas nášho pobytu v Dercene znovu vyslovili svoje poďakovanie za to, že bratia a sestry zo Slovenska, v mnohých prípadoch sami tiež žijúci v ťažkostiach, myslia na obyvateľov Zakarpatska a takto významne ich podporujú.

Róbert Géresi

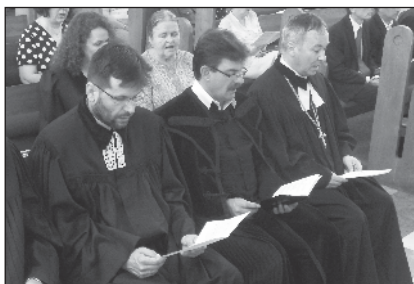
skoršie sformulovanej žiadosti sme odovzdali 21 525 eur, a tak podporili 26 rodín z užského seniorátu v hodnote 4875 eur, 58 rodín z beregského seniorátu

Diakonia. Našu cirkev v dňoch 16–18. júna 2015 navštívili vedúci predstavitelia Diakonie Nemeckej evanjelíkálnej reformovanej cirkvi. V Komárne prijalo hostí: duchovného Bernarda Rottersa, predsedu diakonických diel, duchovného Wernera Keila, podpredsedu diakonických diel, duchovného Heiko Buitkamp, predsedu synodnej komisie, duchovného Jürgena Hackstein-Sporré, vedúceho jednej diakonickej stanice, Thomasa Fendera, duchovného pre diakoniú a ekuménu, (ktorý bude od septembra 2016 vedúcim diakonických diel), ako aj Albertusa Lenderinka, ktorý je členom Diakonickej komisie Staroreformovanej evanjelíkálnej cirkvi, vedenie našej cirkvi – generálny kurátor Vince Fekete a biskup László Fazekas – ako aj synodný radca pre zahraničné styky Attila Palcsó. Na rokovaní sa hovorilo o situácii našej cirkvi, potom si spoločne prezreli Dom Timotej v Komárne a navštívili Centrum pre ľudí s postihnutím v Tôni, ktoré bolo otvorené v januári 2015. Na druhý deň sa v Rimavskej Sobote stretli s vedúcou Ústredia diakonie Henrietou Ibos, a tiež navštívili Diakonické centrum v Chanave, kde hostí prijal senior Ákos Róbert Nagy. Hlavným cieľom rokovania bolo, aby bolo možné na poli diakonie stmeliť vzťahy, ďalej sa hovorilo o podpore dobrovoľných diakonov, ako aj o zabezpečení materiálnych zdrojov z rámca Európskej únie na sociálne účely. Nemeckí hostia pokračovali vo svojej ceste dňa 18. júna smerom do Zakarpatska.

Ukončenie akademického roka a promócie. V rámci bohoslužby dňa 21. júna sa na Reformovanej teologickej fakulte Univerzity Jánosa Selyeho v Komárne konala slávnosť pri príležitosti ukončenia akademického roka, odovzdávania diplomov a inaugurácie doktorov. Na tejto bohoslužbe zvestoval Božie slovo biskup László Fazekas. Ako zvyčajne, aj toho roku sa uskutočnilo kladenie vencov k pamätnej tabuli na budove Teologického inštitútu J. Calvina.

Ekumenická rada. Dňa 1. júla si členské cirkvi Ekumenickej rady cirkvi v Slovenskej Republike pripomenuli 600. výročie upálenia Jána Husa v Evanjelickom kostole na Panenskej ulici č. 1 v Bratislave. Božie slovo zvestoval bis-

kup cirkvi Česko-slovenskej husitskej Ján Hradil.

Výročie. V dňoch 5–6. júla si Česko-bratská cirkev a Česká husitská cirkev spoločne pripomenuli 600. výročie smrti Jána Husa. Na otvorení i na záverečnej bohoslužbe bolo prítomných viacero cirkví (medzi inými aj rímskokatolícka). Na takmer trojdňovej akcii sa zúčastnili aj predstavitelia 80 zahraničných cirkví a organizácií. Našu cirkev zastupoval zástupca biskupa Róbert Géresi a biskup László Fazekas, ale na podujatí bol prítomný aj zástupca biskupa Ján Semjan a hlavný synodný radca Sándor Molnár, ako aj zástupcovia viacerých cirkevných zborov našej cirkvi.

Inštalácia duchovného. Dňa 12. júla inštaloval v Sírniku senior Zemplínskeho reformovaného seniorátu Csaba Kendi do úradu zvoleného duchovného Pétera Kozára. Kázňou Božieho slova slúžil biskup László Fazekas na základe textov z Jer 1, 1–10 a 2Mojž 4, 10–11.

Seniorátny ples. Komárňanský reformovaný seniorát a Reformovaný cirkevný zbor Komárno spoločne organizujú dobročinný ples, ktorý sa uskutoční dňa 18. septembra v jedálni Univerzity Jánosa Selyeho.

Tichý deň. Ondavsko-hornádsky reformovaný seniorát usporiada dňa 20. septembra v Mestskom kultúrnom stredisku v Trebišove tichý deň s maďar-

skými prednášajúcimi so začiatkom o 14.00 hod. Kazatelia: Róbert Molnár (Maďarsko), Mária Pocsai (Zakarpatsko), Sándor Pocsai (Zakarpatsko). Téma stretnutia: „Na rázcestí“: *Okultizmus vo svete Biblie*.

Mládežnícky základ. „Mládežnícky základ“ je materiál, ktorý spracovali dobrovoľníci zo západného dištriktu Fireszu na pomoc pri vedení podujatí pre mládež s týždennou pravidelnosťou. Všetky ďalšie informácie spolu s materiálom možno nájsť na stránke <http://ifialap.firesz.sk>.

Týždeň stvorenia. Ekumenická rada cirkvi v Maďarskej republike – tak ako po iné roky – od 27. septembra do 4. októbra opäť organizuje Týždeň stvorenia v nádeji, že sa doň zapojí čo najviac cirkevných zborov a organizácií, ktoré sa budú na pekných podujatiach spoločne zamýšľať nad témou zmeny klímy a energie, ako aj nad tým, akú úlohu a aký hlas by mala mať cirkev v tejto veci, s osobitným zreteľom na striedmosť a opätovné využitie.

Biblická hodina. Seniorátna biblická hodina sa bude konať v stredu 30. septembra o 18.00 hod v Trebišove.

Stretnutie kantorov. 4. októbra 2015 o 16.00 hod v kostole vo Vyšnom Čaji bude stretnutie kantorov. Cieľom stretnutia je navzájom sa obohatiť a vymeniť si skúsenosti.

KALVÍNSKE HLASY

Úradný orgán Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku. Adresa vydavateľa: Jókaiho 34, 945 01 Komárno. IČO: 00179191.

Vychádza mesačne.
Šéfredaktor: László Fazekas
Redaktor: Lucia Kis

Sekretárka a distribútorka: Lucia Kis
Predplatné prijíma každý reformovaný farský úrad i redakcia.

Predplatné na jeden (kalendárny) rok: 3,60 eur.

Distribúciu vykonáva redakcia:
930 10 Dolný Štál 386

E-mail: kh@reformata.sk
Telefón: 031/55 90 141 (zároveň fax i odkazovač).

Redakcia došlé rukopisy nearchivuje a nevracia, vyhradzuje si právo na ich odbornú úpravu.

Tlačiarenská príprava: Lukács Kis
Tlač: Reproffset, Dunajská Streda
ISSN: 1335-3713

Evidenčné číslo: EV 3627/09

Prošba

Prosíme našich spolupracovníkov, ktorí mienia o hocijakej cirkevnej príležitosti v našom mesačníku uverejniť článok, aby svoj rukopis po nastaní udalosti v čo najkratšej dobe (podľa možnosti do 10 dní) boli láskaví zaslať na adresu redakcie uvedenú v tiráži.

Zároveň prosíme autorov, aby svoje rukopisy podľa možnosti zasielali e-mailom.

Redakcia